

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ dvādaśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvādaśaḥ sargaḥ ॥

*puryāḥ parirakṣaṇāya sainikānāṃ niyuktiḥ sītāyāṃ
svīyāmāsaktiṃ pratipādyā rāvaṇēna tasyā haraṇaprasaṅgasya
varṇanaṃ bhāvīkartavyanirṇayāya sabhāsatsammatēḥ
prārthanaṃ kumbhakarṇēna rāvaṇaṃ nirbhartsya
samastaśatruvadhabhārasya svayamēvōtthāpanam*

*sa tāṃ pariśadaṃ kṛtsnāṃ
samīkṣya samitiñjayaḥ |
pracōdayāmāsa tadā
prahastaṃ vāhinīpatim ॥ 6.12.1 ॥*

*sēnāpatē yathā tē syuḥ
kṛtavidyāścaturvidhāḥ |
yōdhā nagararakṣāyāṃ
tathā vyādēṣṭumarhasi ॥ 6.12.2 ॥*

*sa prahastaḥ praṇītātmā
cikīrṣan rājaśāsanam |
vinikṣipad balaṃ sarvaṃ
bahirantaśca mandirē ॥ 6.12.3 ॥*

tatō vinikṣipya balaṃ
sarvaṃ nagaraguptayē |
prahastaḥ pramukhē rājñō
niśasāda jagāda ca || 6.12.4 ||

vihitam bahirantaśca
balaṃ balavatastava |
kuruṣvāvimanāḥ kṣipram
yadabhiprētamasti tē || 6.12.5 ||

prahastasya vacaḥ śrutvā
rājā rājyahitaiṣiṇaḥ |
sukhēpsuḥ suhrdām madhyē
vyājahāra sa rāvaṇaḥ || 6.12.6 ||

priyāpriyē sukhē duḥkhē
lābhālābhē hitāhitē |
dharmakāmārthakṛccchrēṣu
yūyamarhatha vēditum || 6.12.7 ||

sarvakṛtyāni yuṣmābhiḥ
samārabdhāni sarvadā |
mantrakarmaniyuktāni
na jātu viphalāni mē || 6.12.8 ||

sasōmagrahanakṣatrai -
rmarudbhiriva vāsavaḥ |
bhavadbhirahamatyartham
vṛtaḥ śriyamavāpnuyām || 6.12.9 ||

ahaṃ tu khalu sarvān vaḥ
samarthayitumudyataḥ |
kumbhakarṇasya tu svapnā -
nnēmamarthamacōdayam || 6.12.10 ||

ayaṃ hi suptaḥ ṣaṇmāsān
kumbhakarṇō mahābalaḥ |
sarvaśastrabhṛtāṃ mukhyaḥ
sa idānīṃ samutthitaḥ || 6.12.11 ||

iyam ca daṇḍakāraṇyād
rāmasya mahiṣī priyā |
rakṣōbhiṣcaritōddēśā -
dānītā janakātmajā || 6.12.12 ||

sā mē na śayyāmārōḍhu -
micchatyalasagāminī |
triṣu lōkēṣu cānyā mē
na sītāsadṛśī tathā || 6.12.13 ||

tanumadhyā pṛthuśrōṇī
śaradindunibhānanā |
hēmabimbanibhā saumyā
māyēva mayanirmitā || 6.12.14 ||

sulōhitatalau ślakṣṇau
caraṇau supraṭiṣṭhitau |
dṛṣṭvā tāmranakhau tasyā
dīpyatē mē śarīrajah || 6.12.15 ||

hutāgnērarcisaṅkāśā -
mēnāṃ saurīmiva prabhām |
unnasaṃ vimalaṃ valgu
vadanaṃ cārulōcanam || 6.12.16 ||

paśyaṃstadavaśastasyāḥ
kāmasya vaśamēyivān |
krōdhaharṣasamānēna
durvarṇakaraṇēna ca || 6.12.17 ||

śōkasantāpanityēna
kāmēna kaluṣīkṛtaḥ |
sā tu saṃvatsaraṃ kālaṃ
māmayācata bhāminī || 6.12.18 ||

pratīkṣamāṇā bhartāraṃ
rāmamāyatalōcanā |
tanmayā cārunētrāyāḥ
pratijñātaṃ vacaḥ śubham || 6.12.19 ||

śrāntō'haṃ satataṃ kāmād
yātō haya ivādhvani |
kathaṃ sāgaramakṣōbhyaṃ
tariṣyanti vanaukasaḥ || 6.12.20 ||

bahusattvajhaṣākīrṇaṃ
tau vā daśarathātmaṃ |
athavā kapinaikēna
kṛtaṃ naḥ kadanaṃ mahat || 6.12.21 ||

*durjñēyāḥ kāryagatayō
 brūta yasya yathāmati |
 mānuṣānnō bhayaṃ nāsti
 tathāpi tu vimṛśyatām || 6.12.22 ||*

*tadā dēvāsurē yuddhē
 yuṣmābhiḥ sahitō'jayam |
 tē mē bhavantaśca tathā
 sugrīvapramukhān harīn || 6.12.23 ||*

*parē pārē samudrasya
 puraskṛtya nṛpātmajau |
 sītāyāḥ padavīm prāpya
 samprāptau varuṇālayam || 6.12.24 ||*

*adēyā ca yathā sītā
 vadhyau daśarathātmajau |
 bhavadbhirmantryatāṃ mantraḥ
 sunītaṃ cābhidhīyatām || 6.12.25 ||*

*nahi śaktiṃ prapaśyāmi
 jagatyanyasya kasyacit |
 sāgaraṃ vānaraistīrtvā
 niścayēna jayō mama || 6.12.26 ||*

*tasya kāmāparītasya
 niśamya paridēvitam |
 kumbhakarṇaḥ pracukrōdha
 vacanaṃ cēdamabravīt || 6.12.27 ||*

yadā tu rāmasya salakṣmaṇasya
prasahya sītā khalu sā ihāhṛtā |
sakṛt samīkṣyaiva suniścitaṃ tadā
bhajēta cittaṃ yamunēva yāmunam || 6.12.28 ||

sarvamētanmahārāja
kṛtamapratimaṃ tava |
vidhīyēta sahāsmābhi -
rādāvēvāsya karmaṇaḥ || 6.12.29 ||

nyāyēna rājakāryāṇi
yaḥ karōti daśānana |
na sa santapyatē paścā -
nniścitarthamatirṇṛpaḥ || 6.12.30 ||

anupāyēna karmāṇi
viparītāni yāni ca |
kriyamāṇāni duṣyanti
havīṃṣyaprayatēṣviva || 6.12.31 ||

yaḥ paścāt pūrvakāryāṇi
karmāṇyabhicikīrṣati |
pūrvam cāparakāryāṇi
sa na vēda nayānayaḥ || 6.12.32 ||

capalasya tu kṛtyēṣu
prasamīkṣyādhikaṃ balam |
chidramanyē prapadyantē
krauñcasya khamiva dvijāḥ || 6.12.33 ||

tvayēdaṃ mahadārabdhaṃ
kāryamaṇḍalāntitam |
diṣṭyā tvāṃ nāvadhīd rāmō
viṣamiśramivāmiśam || 6.12.34 ||

tasmāt tvayā samārabdhaṃ
karma hyaṇḍalāntitam paraiḥ |
ahaṃ samīkariṣyāmi
hatvā śatrūṃstavānagha || 6.12.35 ||

ahamutsādayiṣyāmi
śatrūṃstava niśācara |
yadi śakravivasvantau
yadi pāvakamārutau |
tāvahaṃ yōdhaiṣyāmi
kubēravaruṇāvapi || 6.12.36 ||

girimātraśarīrasya
mahāparighayōdhinaḥ |
nardatastīkṣṇadaṃṣṭrasya
bibhīyād vai purandaraḥ || 6.12.37 ||

punarmāṃ sa dvitīyēna
śarēṇa nihaniṣyati |
tatō'haṃ tasya pāsyāmi
rudhiraṃ kāmamāśvasa || 6.12.38 ||

vadhēna vai dāśarathēḥ sukhāvahaṃ
jayaṃ tavāhartumahaṃ yatīṣyē |

hatvā ca rāmaṃ saha lakṣmaṇēna

khādāmi sarvān hariyūthamukhyān || 6.12.39 ||

ramasva kāmaṃ piba cāgryavāruṇīm

kuruṣva kāryāṇi hitāni vijvaraḥ |

mayā tu rāmē gamitē yamakṣayaṃ

cirāya sītā vaśagā bhaviṣyati || 6.12.40 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē dvādaśaḥ sargaḥ ||